



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 09 Nisan 2025
Sayı : 1124

10/2582

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gıda israfı, Türkiye’de olduğu gibi dünya genelinde de önemli bir sorun teşkil etmektedir. Ancak bu sorun sadece ekonomik kayıplarla sınırlı kalmamaktadır; çevresel etkileri ve tarım sektörüne verdiği zararlar da oldukça büyük boyutlardadır. Bu israfın, sadece kaynakların israfı anlamına gelmediği, aynı zamanda tarım sektörü için büyük bir tehdit oluşturduğu açıktır. Zira, gıda üretim süreçlerinin çoğu, su, toprak ve enerji gibi sınırlı kaynakları tüketmektedir.

Gıda israfının tarıma olan etkileri, doğrudan çevresel ve ekonomik kayıplarla ilişkilidir. Örneğin, ekmeğin israfı yalnızca ekmeği üreten tarım işçisinin, çiftçinin ve bakkalın kaybı demekle kalmaz, aynı zamanda buğdayın üretiminde kullanılan su ve enerji kaynaklarının da israfıdır. Bu tür israf, tarımda kullanılan yeraltı su kaynaklarının tükenmesine, toprak erozyonuna ve iklim değişikliğiyle mücadelede olumsuz etkiler yaratmaktadır. Gıda israfının büyük bir kısmı hanelerde, restoranlarda ve perakende sektöründe meydana gelmektedir. Birleşmiş Milletler Gıda İsrafı Endeksi Raporu’na göre, dünya çapında gıda israfının %61’i hanelerde, %26’sı gıda hizmeti veren yerlerde ve %13’ü perakende sektöründe gerçekleşmektedir. Bu oranlar, tarım üretiminin değer kaybetmesine ve ekonominin verimsiz kullanılmasına neden olmaktadır. Hanelerde yapılan gıda israfları, genellikle tüketici alışkanlıklarının, yanlış satın alma ve tüketim planlamasının bir sonucudur. Aynı şekilde restoranlar ve perakende sektöründe ürünlerin fazla üretilmesi veya son tüketim tarihlerine yaklaşan gıdaların atılması da önemli bir kayıp yaratmaktadır. Tarım ürünlerinin, hasat edildikten sonra uygun koşullarda saklanmaması, nakliye sırasında yaşanan sorunlar ve ürünlerin işleme aşamasındaki kayıplar da gıda israfına neden olmaktadır. Türkiye’de her yıl milyonlarca ton gıda üretimi yapılmasına rağmen, bu gıdaların büyük bir kısmı tüketiciye ulaşmadan kaybolmaktadır. Bu kayıplar, sadece gıda üreticisinin değil, aynı zamanda tarım sektörüne dayalı istihdamın da azalmasına yol açmaktadır. Türkiye’de gıda israfını önlemeye yönelik çeşitli projeler ve çalışmalar olsa da, bu önlemlerin etkinliği sınırlıdır. İstanbul Ticaret Borsası tarafından 2018 yılında başlatılan “Gıda İsrafını Engelleme Projesi” ve FAO’nun “Orta Asya’da Gıda Kaybı ve İsrafının Azaltılması” projesi gibi girişimler, ne yazık ki tüm ülke genelindeki gıda israfını önlemek için yeterli değildir. Bu nedenle, iktidarın, yerel yönetimlerin ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliği içerisinde çalışarak, daha geniş çaplı ve sürdürülebilir projelere yönelmesi gerekmektedir.

Gıda israfının tarım sektörü üzerindeki olumsuz etkilerini ve çevresel zararlarını göz önünde bulundurarak; mevcut yöntemlerin eksikliklerinin tespit edilmesi, gıda israfının sebeplerinin derinlemesine incelenmesi, özellikle üretim aşamasındaki kayıpların ve gıda tedarik zincirindeki verimsizliklerin ele alınması, gıda israfının önlenmesi için etkili kamu politikalarının ve farkındalık artırıcı eğitim programlarının yaygınlaştırılması, tarım sektörünün daha verimli ve sürdürülebilir hale getirilmesi; çevresel zararların önlenmesi; tarım sektörüne olan bağımlılığımızın daha verimli bir hale getirilmesi, kaynaklarımızı daha etkin kullanmamıza ve ekonomiye değer katmamıza olanak sağlayacak; daha adil, sürdürülebilir ve çevre dostu bir toplum için bu konuda Anayasa’nın 98, İçtüzüğü’nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 17.03.2025

Ahmet Baran YAZGAN
Edirne Mv.

(Signature)

(Signature)

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili



1126. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mehmet Pazar	İzmir MV	Mehmet Pazar
² Ayhan Başer	Adana	Ayhan Başer
³ Seyit Torun	Ordu	Seyit Torun
⁴ Ali ÖZTUNÇ	K. Manisa	Ali ÖZTUNÇ
⁵ Garip Adıgüzel	İst.	Garip Adıgüzel
⁶ Sedat Sarı	Bolu	Sedat Sarı
Özgen GÖKALAN	Çanakkale MV	Özgen GÖKALAN
Veli Güneş	Kırklarel MV	Veli Güneş
⁹ Veli Ağbaba	Malatya MV	Veli Ağbaba
Servet Şimşek	Hatay M.V.	Servet Şimşek
Mehmet Meriç	Çarşamba	Mehmet Meriç
¹² Ertem Korakcı	Aydın MV	Ertem Korakcı
¹³ Tüker Ateş	Bolu	Tüker Ateş
¹⁴ Hikmet Yalın HALICI	İSPARTA	Hikmet Yalın HALICI
¹⁵ Gizem ÖZCAN	MUĞLA	Gizem ÖZCAN
¹⁶ Nuri Giles	Kocaeli	Nuri Giles
¹⁷ Utku Gökçör	Eskişehir	Utku Gökçör
¹⁸ İLAS KARIM	Sivas MV	İLAS KARIM
¹⁹ Nuriye Altın Kaya	Bursa MV	Nuriye Altın Kaya
²⁰ Hasan ÖZTÜRK	Bursa MV	Hasan ÖZTÜRK

